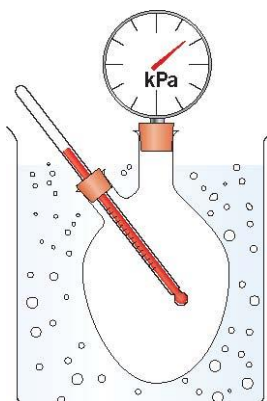

LØST OPPGAVE 6.341

6.341

Med den apparaturen som er vist på figuren nedenfor, kan vi måle trykket i en beholder med luft som vi varmer opp ved konstant volum.

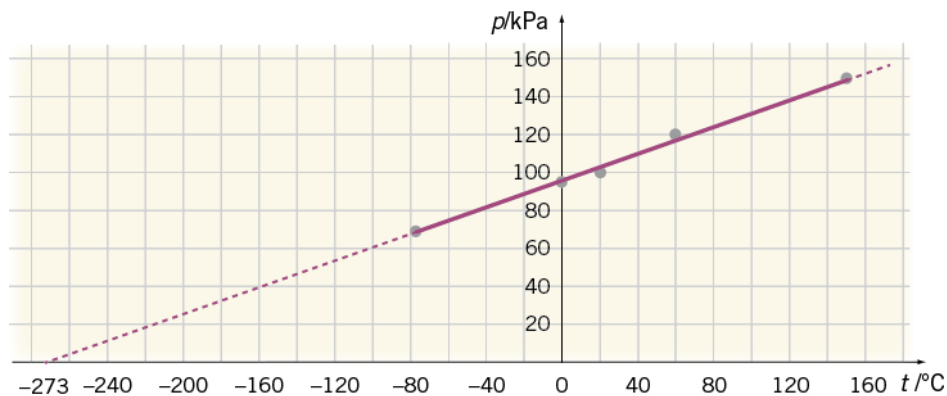
I et forsøk med denne apparaturen fant vi sammenhørende verdier for trykket p og temperaturen t , og disse verdiene er vist i tabellen nedenfor.

$t/^{\circ}\text{C}$	-78	0	20	60	100	150
p/kPa	70	95	100	120	130	150

- Framstill måleresultatene grafisk.
- Finn skjæringspunktet mellom grafen og t -aksen. Kommenter.

Løsning:

- Vi plotter måleverdiene i tabellen inn i et p - t -diagram:

- b) På figuren har vi tegnet inn en utjevningskurve til de observerte punktene og forlenget grafen bakover til skjæring med t -aksen. Vi leser av skjæringspunktet til om lag -270 K. Det stemmer bra med det absolutte nullpunktet.

Kommentar: På 1700-tallet og tidlig på 1800-tallet var det mange fysikere som gjorde slike forsøk. De fant at skjæringspunktet var det samme uansett gassmengde. Da Gay-Lussac i 1809 kom til det samme resultatet for andre gasser enn luft, var det et gjennombrudd i gassfysikken. Det var dette som opprinnelig gav fysikerne den ideen at -273 °C er en absolutt nedre grense for temperatur.
